

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОБЩИНА КОТЕЛ

пл. "Възраждане" № 1
гр. Котел
България, 8970

obkotel@abv.bg

телеф. централа

0453/423-36

факс. 0453/425-40

<http://www.kotel.bg/>

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА КОТЕЛ

2014 г. КОТЕЛ

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	Характеристика и оценка на туристическия потенциал на територията на община Котел	3
2.1.	Природно-климатични условия	3
2.2.	Демографски профил	5
2.3.	Туристически ресурси	5
2.3.1.	Природни туристически ресурси	5
2.3.2.	Антропогенни туристически ресурси.....	6
2.3.3.	Туристическа инфраструктура	8
2.4.	Икономически условия	11
2.5.	Техническа инфраструктура.....	11
3.	SWOT Анализ.....	12
4.	Основни стратегически цели на програмата	13
5.	Мерки и дейности в изпълнение на програмата.....	13
6.	Очаквани резултати.....	18
7.	Източници на финансиране.....	18

1. Въведение

Програмата за развитие на туризма в Община Котел се приема на основание чл.11, ал.1 и 2 от Закона за туризма, в съответствие с приоритетите на Националната стратегия и съобразно задачите на Общински план за развитие 2014-2020 и съществуващите местни туристически ресурси и потребности.

Туризмът е идентифициран като приоритет в развитието на общината и това среща широката подкрепа, както на обществеността, така и на местната и държавна власт. От съществено значение е, че в последните години туризмът е един от най-бързо развиващите се отрасли в националната икономика и бележи непрекъснат растеж. От друга страна, съществува благоприятна тенденция на увеличаване броя на чуждестранните туристи, интересувани се не толкова от традиционните форми на туризъм, предлагани по нашето Черноморие, колкото от тези, които предлагат запознаване с вътрешността на страната и традициите от миналото. Близостта до Южното черноморско крайбрежие е много благоприятна възможност за формиране на атрактивен регионален туристически продукт. Туристическите обекти на територията на общината могат да предложат на туристите незабравими впечатления, които ще ги накарат да се върнат отново тук.

Туристическите дадености са основополагаща, генетична предпоставка за развитието на туризма в Община Котел. Тяхното наличие и използване предопределя възникването на определен ефект /рекреативен, познавателен/, свързан с практикуването на туризъм.

Районът има богато разнообразие от природни забележителности, културни и исторически паметници, автентични традиции и обичаи и гостоприемно население, които са важна предпоставка за развитие на различни форми на туризъм. Транспортната достъпност е добра и способства за увеличаване на туристопотока не само от близки райони /Ямбол, Сливен, Търговище / но и за по-отдалечени области и територии /Бургас, Варна, Пловдив и София/.

Целта на програмата на първо място е да изясни и определи туристическия потенциал на територията на община Котел и да конкретизира основните стратегически цели за развитието на туризма в общината.

2. Характеристика и оценка на туристическия потенциал на територията на община Котел

2.1. Природно-климатични условия

Община Котел е разположена в Югоизточна България на границата между Източна и Средна Стара планина на площ от 851.1 кв. км.

На север Община Котел граничи с община Омуртаг, на северозапад с община Антоново, на запад с Община Сливен, на юг с община Стралджа, на изток с община Сунгурларе, на североизток с община Върбица.

Община Котел има планинско – котловинен релеф с надморска височина от 300 до 1128 м. Най – високото място е връх Разбойна, който се издига на 1128 м. над морското равнище.

Климатът е умереноконтинентален с влияние на планинската климатична област – снежна зима, прохладно лято и топла продължителна есен.

Средната годишна температура е 10 – 11 ° С.

Средното количество на валежите е 799 мм на кв. м. с максимум през лятото. Водните ресурси са представени от няколко реки, които са част от водосборния басейн на Черно море и множество карстови извори. Основен воден ресурс са реките Котлешница, Луда Камчия, Тича и техните притоци. Голямо богатство са карстовите извори, които се използват за водоснабдяване. Водния ресурс се влияе от непостоянния речен режим и ограничените валежи през летните месеци. Котленските извори са вторите по големина карстови извори в България с дебит – 550 л. /сек.

Флората на общината е представена от дървесна храстовидна растителност и планински пасища и ливади.

Животинският свят е представен от зайци, вълци, диви прасета, сърни. На територията на община Котел има гнездовища на белоглавия орел. В реките се развъжда пъстърва.

На територията на общината се намират два резервата и 3 защитени местности:

- Резерват „Керсенлика” с обща площ: 114.5 хектара. Намира се в землището на с. Боринци. Представлява естествено находище на бяла ела на възраст повече от 110 години. Буферната зона към резервата е на площ 89.5 ха.;
- Резерват „Орлицата” е с площ 559.4 хектара и се намира в землищата на гр. Котел и с. Медвен. Обособен е с цел да се запазят вековните гори от мизийски бук, местообитания на редки грабливи птици и уникален по своя характер карстов комплекс с множество пещери, пропасти, извори и други. На територията му попада и скалният феномен „Орлицата” – гнездовище на скалния орел. Буферната зона към резервата обхваща още 114.7 ха.;
- Защитена местност „Злостен“;
- Защитена местност „Урушки скали“;
- Защитена местност „Орловите пещери“.

Планински местности са:

- „Вида” – историческа местност с площ 2.0 ха, намираща се в землището на гр. Котел и с. Жеравна е свързана със съпротивата срещу византийските нашественици. Тук има и останки от старата римска крепост „Диавена”;
- Проходът на Ивайловите войници „Железни врата” (Демир капия) – с площ 0.1 ха е в землището на с. Жеравна. На това място е станало сражение между войските на Ивайло и византийския пълководец Мурин през 1279 г.;
- Връх „Разбойна” е с площ 5.0 ха. През 1876 г. тук е било сборно място на въстаниците от Втори революционен Сливенски окръг;
- „Околчеста поляна” с площ 2.0 ха е разположена в землището на с. Нейково. Тук е било сборното място и лагер на четата на Хаджи Димитър.

Местностите: Коминчето, Еленица, Батойка, Червенятя пръст, Сухи Дял, Урушките скали и някои други са естествен източник на дървесина, медна руда и др.

2.2. Демографски профил

Населението на общината е 5 711 души (2012).

Основните малцинствени етноси в града и района са турци, цигани и каракачани. Източното православие разполага с два православни храма и по няколко църкви в българските села Тича, Жеравна, Нейково, Катунисце, Медвен, Градец

Град Котел и района от селата, който обхваща е представен основно от две от основните религиозни вероизповедания — Източното Православие и Исляма.

Основни религии са християнството и ислямът. Ислямът е по-разпространен в околностите на града, където има компактно местно турско население. В селата с преобладаващо население от български турци има джамии, които се водят под имаята (ръководството) на шуменския областен мюфтия.

2.3. Туристически ресурси

Територията на общината е екологично чист район и предлага неограничени възможности за развитие на екологичен туризъм, а също планински рекреативен и селски туризъм. Богатството от културни паметници, традиции и събития предлагат неограничени възможности за осъществяване на културно – познавателен туризъм.

Основните ресурси, които общината може да използва за осъществяване на различни форми на туризъм са природните ресурси и забележителности, архитектурно – историческите паметници на културата, археологическите паметници, традициите в занаятите и фолклора.

2.3.1. Природни туристически ресурси

Природата на община Котел е комбинация от планини, хълмисти територии, котловини, реки и речни котловини. Районът е с изразен карстов характер, което го прави много интересен и красив като географска и природна даденост. Наситен е с множество пещери, девствена природа, водопади и карстови извори, което допринася за привлекателността на община Котел като туристически обект.

Красиви природозащитени обекти са „Калет“ и „Борината“ край град Котел, „Хърсовград“ и „Сайганица“ край село Кипилово. Природни забележителности са обектите: карстова местност „Злостен“, североизточно от град Котел с единадесет пещери, най – известните от които са: „Ледника“ призната за национален обект, с дължина 1111 м. и дълбочина 242 м; пещерата на „Раковски“, където през 1854 г. Г. С. Раковски започва да пише своята книга „Горски пътник“.

Други интересни пещерни образувания, тунели, пропасти са: пещерите „Приказна“, с причудливи сталагмити и сталактити, „Мъглявата“, „Четиридесет корита“, „Субата“, „Маарата“, „Орлицата“ и др. Оформени са два природни резервата: „Орлица“ и „Керсенлика“, които обхващат съответно вековна гора от мизийски бук и естествена бяла ела.

Създадени са следните екопътеки, водещи до атрактивни природни обекти:

- „Котел – Талим Таш“;
- „Котел – Вида“;
- „Котел – пещера Приказна“;
- „Котел – Врански дол – Арпалъка – Злостен“;
- „Котел – Ветрила – Жеравна“;
- „Медвен – Сини вир – Скоковете“;

В района на ДЛС „Котел“ се развъждат благородни елени, сърни, диви свине, всички с ценни трофейни качества и способстващи за участието ни в международния ловен туризъм.

2.3.2. Антропогенни туристически ресурси

Град Котел е разположен в средния дял на Източна Стара планина, в живописна котловина на важен в географско и комуникационно-стратегическо отношение проход. Пътят през прохода е определял съдбата на котленци и обуславял до голяма степен богатото историческо минало и място, което Котел заема в националната история. В самия град наличие на поселищен живот преди вековете на турското владичество засега не е открит, но неговите околности са били заселени още от древността.

Културно-историческото наследство на община Котел е едно от най-богатите и разнообразни в страната. То включва 780 паметника на културата и над 50 археологически паметника – крепости, крепостни съоръжения, могили, някои от които са в добре запазен вид.

Град Котел и живописните селца около него - Жеравна, Медвен, Катунце и Градец, които са запазили автентичния си възрожденски облик, са обявени за архитектурно-исторически резервати. Тук са съхранени голям брой къщи от епохата на Възраждането и много други исторически паметници, които пренасят в атмосферата на отминали времена. Туристите могат да усетят будния дух на българите от епохата на Възраждането, както и да се запознаят с техния бит, фолклор и традиционни занаяти. Привлекателни за туристите в град Котел са: Градският исторически музей, Битовата къща, квартал Галата, който е уникален със своите дървени възрожденски къщи, някои от които са на повече от 300 години, Пантеонът на Възрожденците.

В община Котел са открити археологически находки от халколита – каменни тесли и брадви, керамични ножове от V – IV хилядолетие преди новата ера. Тракийските култови комплекси и скални гробници в местностите „Чобрата“ и „Талим Таш“ се отнасят към първото хилядолетие преди новата ера. Крепостта „Вида“ е антична преградна стена в Котленския проход. Запазени са и средновековните крепости „Козяк“, „Хайдут Върбан“, „Тича“, „Ачерас“, „Калето“ и др.

Най – запазени са архитектурните паметници от времето на Възраждането. До днес са запазени над 780 паметника на Възраждането, така наречените Камчийски възрожденски къщи. В общината са оформени пет архитектурно – исторически резервата: с. Жеравна, с. Катунце, с. Медвен, с. Градец и резервата Галата в гр. Котел.

Само в с. Жеравна са запазени над 200 недвижими паметници на културата. Жеравненската къща с къшкочеве, стрехите, с изящната си дърворезба, е най – видния представител на камчийската дървена къща от Възраждането.

В настоящият етап характерните предлагани туристически продукти в района на община Котел са предимно по линия на културния туризъм с туристически маршрути „Етнография и фолклор“, „Възрожденците в община Котел“, „Художествена живопис“, и „Занаяти“.

В община Котел съществуват и работят ефективно следните музейни обекти към Исторически музей:

- Пантеон на Георги Раковски с музейна експозиция „Котленски възрожденци“;
- „Котленски възрожденски бит“;
- „Старокотленски килими и тъкани“;
- „История на Жеравна“;
- „Бит на Жеравна през Възраждането“;
- „Йордан Йовков“ (къща-музей на Йордан Йовков);
- „Приложно и изобразително изкуство“-Художествена галерия Жеравна;
- „Захари Стоянов“ (къща-музей на Захари Стоянов.

Изградени са паметници: бюст-паметник на Георги С. Раковски, паметник на Софроний Врачански, паметник на д-р Петър Берон.

Добре запазен занаят в общината е килимарството. Град Котел се оформя като най – стария център на художествената тъкан със световно известна и оригинална самобитна тъкаческа школа.

Фолклорното богатство се съхранява и развива в Средно музикално училище „Филип Кутев“ в гр. Котел.

В град Котел е изграден един от най – големите Природонаучни музеи в България, представящ геоморфологията, флората и фауната на Източна Стара планина. Природонаучен музей пресъздава природното разнообразие на района. Разположен е в три отдела: Палеонтология, Ботаника, Зоология. Разполага с богата колекция от вкаменелости, насекоми, риби, земноводни, бозайници, влечуги и птици

На територията на общината развиват дейност 15 читалища. Самодейните състави и групи не само дават възможност на населението за участие в културния живот на общината, но имат значение за съхраняване на местните фолклорни традиции. Ежегодно съставите към читалищата вземат участие в различни фестивали, надпявания, концерти и събори, организирани на местно, регионално и национално ниво.

В общината се провеждат ежегодно празникът на Котел и празника Балканът пее и разказва. Първият празник Балканът пее и разказва се организира в Елена на Неювската поляна на 20 и 21 юни 1974 година. От тогава на ротационен принцип се провежда в балканските градове Елена, Дряново, Котел, Трявна, Твърдица и Гурково.

Празникът на град Котел се чества ежегодно на 1 ноември от 1993 г.

Други регулярни културни и спортни събития в общината са:

- Йордановден;
- Трифон Зарезан и Ден на влюбените;
- Работилница за мартенички и изложба;
- Ден на шегата и карнавален костюм;
- Международен ден на ромите (надсвирване);
- Тодоровден – конни надбягвания;

- Дни на Раковски в гр. Котел;
- Детски областен конкурс;
- „Фолклорна огърлица”;
- Общинска галерия – детски изкуства;
- Конкурс „Златна геге”, НУФИ;
- Дерлез, празник на с. Ябланово;
- Фестивал на подвижното овчарство в гр. Котел;
- „Оранжев” ден в Котел;
- Майски културни празници в Котел – за деня на Европа и 24 май;
- Празник на с. Филаретово;
- Празник на с. Нейково;
- Празник на с. Жеравна;
- Празник на балканските градове „Балканът пее и разказва” (домакинството на празника е на ротационен принцип);
- „Да се срещнем с песен”;
- Лятна академия Жеравна;
- Частен „Фестивал на народната носия” (организиран от Фондация Българе и Сдружение за Жеравна);
- Празник на с. Тича;
- Празник на с. Кипилово;
- Празник на с. Градец;
- Ден на Народните будители и Празник на гр. Котел

2.3.3. Туристическа инфраструктура

На фона на богатото наследство и традиции, които дават възможности да се практикуват различни видове туризъм на територията на общината, готовността за посрещане на туристи е слаба.

В региона съществуват слаби познания за обслужване на туристите по линия на екологичния и селския туризъм. На територията на общината не се предлагат конкретни туристически пакети на туристическия пазар. Частният сектор все повече обръща внимание на увеличаване на инвестициите в туризма, като се изгражда леглова база и места за хранене и развлечения, но все още в недостатъчна степен. На територията на общината почти не се усвояват средства, които се отпускат по различни международни донорски програми, подпомагащи малкия и среден бизнес в областта на туризма.

Малка част от функциониращите средства за подслон и места за настаняване отговарят на изискванията на чуждестранните туристи. В много от туристическите обекти, обслужващият персонал не притежава необходимата професионална квалификация или образование за заемане на съответната длъжност. В региона не се предлагат и такива образователни програми или курсове за повишаване на квалификацията на кадрите в сферата на туризма.

Липсва разнообразяване на досега предлаганите туристически продукти с други елементи, като например екотуристически. Необходимо е обогатяване и диференциране на туристическото предлагане и с нови форми на туризъм, така, че да се задоволяват нуждите на различни категории туристи.

Друг проблем, който оказва негативно влияние върху развитието на туризма е недостатъчната реклама за наличното туристическо предлагане. Рекламата не успява да приведе идентичността на Котленския район. Слабо е участието на заинтересованите страни: общински органи, неправителствени организации, хотелиери и ресторантьори на туристически изложения и панаири за популяризиране на туристическия продукт на региона. Осъществени са връзки и контакти с туроператори, но те са недостатъчни и в по-голямата си част ориентирани в сферата на предлагане предимно на културно – познавателен туризъм.

За бъдещото развитие на туризма на региона е необходимо да се вземат предвид всички тези факти, които влияят негативно върху процеса на диференцирано туристическо предлагане и развитие и да се търсят възможности за отстраняването им.

Настоящата общинска програма за туризъм за 2004 година отделя внимание на предприемането на мерки и дейности, които могат да бъдат планирани или осъществени в един краткосрочен период.

Функциониращите заведения за пребиваване и хранене, свързани с туризма на територията на община Котел са разположени в град Котел и околностите му, както и в селата Медвен, Жеравна и Катунце. Техният брой непрекъснато се увеличава. Към края на м.юни 2014 г. категоризираните средства за подслон и места за настаняване са 117 с общ капацитет 1504 легла в 654 стаи. Най-голям е броят на къщите/къщи за гости и самостоятелни стаи и най-голям брой са разположени в Жеравна и в различните населени места в общината са както следва:

Населено място	Вид	Брой средства за настаняване	Брой стаи	Брой легла
гр.Котел	5 комплекса с бунгала 2 хотела 1* 1 почивна станция 8 къщи 3* 1 пансион 3 семейни хотела 2* 1 мотел 10 места със самостоятелни стаи 1-	36	233	526
с.Градец	2 семейни хотела 1* 1 семеен хотел 2*	3	21	42
с.Жеравна	32 къщи/къщи за гости 2 хотела 1* 9 места със самостоятелни стаи	43	218	480

с.Медвен	3 семейни хотела 2* 1 почивна станция 2 комплекса от бунгала 6 къщи за гости 1-3* 5 къщи 1-2* 2 семеен хотел 2* 7 места за самостоятелно настаняване в стаи	24	125	304
с.Катунице	2 къщи за гости 3* 2 къщи 3* 1 къща 1* 1 семеен хотел 3*	6	43	93
с.Кипилово	1 семеен хотел 3* 1 къща за гости 3* 1 място със самостоятелни стаи 1*	3	15	44
с.Нейково	1 къща	1	5	15
	Общо	117	654	1504

В общината са разположени и 116 заведения за хранене от разнороден вид-ресторанти, механи, кафе сладкарници, кафенета, бистро, пицария като отново най-голям брой са разположени в с.Жеравна и в Котел.

Приходите от туризъм в общината отбелязват слаб ръст последните години:

- 2012г.:
 - от тур. данък: 5098,40 лв.;
 - от такса категоризация: 3145,00 лв.;
 - от тур. такса: 77,60 лв.;
- 2013г.:
 - от тур. данък: 5673,00 лв.;
 - от такса категоризация: 3865,00 лв.

В общината е създаден и функционира Туристически информационен център, който предлага на туристите информация за природни и културни забележителности, които биха могли да посетят в района, информация за туристически обекти и продължителността на преходите. Предоставя информация за свободните места в хотели, къщи за гости, места за хранене и културни забавления. Предлага информация за работното време на музеите, както и цени на билетите при индивидуални и групови посещения, деца и пенсионери. Разполага с туристически карти за обхождане на туристически обекти и пещери. Центърът се ползва с намаляваща популярност сред туристите и следва да се предприемат мерки за неговото популяризиране и развитие на предлаганите услуги - посетен е през 2011 г. от 1760 човека, през 2012 г. от 1320 човека, а през 2013 г.- едва от 1100 човека.

В общината развива дейност и туристическо дружество – *Сдружение за Жеравна*.

2.4. Икономически условия

Икономиката на Общината се определя от отраслите селско и горско стопанство, дървопреработване, туризъм, търговия и услуги.

Общината носи все по-малко отговорност за развитието на икономиката на нейната територия, тъй като през последните 20 години България въвежда правните предпоставки за пазарното стопанство.

Наред с участието си в икономическия процес като публичен работодател, общината участва на пазара с малко на брой общински звена.

Най-важната задача на общината се състои в създаването на рамкови условия и инвестиционен климат, които да оказват влияние върху развитието на нейния потенциал.

Предприемаческата дейност определя преобладаващата част от оборота на общината. Около 80% от икономически активните фирми са насочени в бързоликвидни отрасли като търговия и обществено хранене предимно на семейни начала и използват различни форми на самонаемане.

Едва 20% от всички работещи фирми извършват дейност в областта на производството – текстилната и шивашка промишленост- декоративни тъкани, облекло, производство на килими, китеници и други, дърводобив и дървопреработване, производство на мебели.

2.5. Техническа инфраструктура

Състоянието на инфраструктурата в населените места, представляващи туристически интерес, както и до атрактивни туристически обекти е от особено значение за развитието на туризма.

В община Котел понастоящем водопроводната мрежа е с лошо качество. Загубите на питейна вода са над 60%, с което трудно се задоволяват потребностите на туристите и местното население.

Транспортната система е добре развита, но важен проблем е рехабилитацията и основния ремонт на голяма част от третокласната и четвъртокласната пътна мрежа. Лошо е състоянието на пътищата от трети и четвърти клас, както и на уличната мрежа – тротоари и улични настилки. Не е изградена инфраструктура до редица атрактивни природни забележителности и исторически обекти, което в настоящия етап не позволява тези места да бъдат посещавани от туристи.

Качеството на телефонните и пощенските услуги е добро. Територията на общината има покритие от мрежите на мобилните оператори Мобилтел, Глобул и Виваком.

Всички селища на общината са електрифицирани.

На територията на общината действа цифрова автоматична телефонна централа.

Обхватът на Националната телевизия е 100%. В общината има и кабелни ТВ мрежи с непрекъснато разширяващ се обхват. Програмите на Националното радио се приемат в цялата община. Поддържа се изградената общинска радиомрежа.

Пощенските услуги се предоставят от ПТТ станции.

3. SWOT Анализ

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> Благоприятно разположение в близост до курортите на южното Черноморие; Богато културно-историческо наследство, местни исторически забележителности; автентични традиции и обичаи; Наличие на природни ресурси, благоприятстващи развитие на туризма: съхранена природна среда, богато биоразнообразие, огромни горски територии, защитени местности и резервати; Развита хотелска база с наличие на съвременни методи за резервации; Наличие на действащ туристически информационен център; Богат ежегоден календар на културната самодейност, съхранени културни и духовни традиции; Добра транспортна достъпност от всички части на България; Значителен горски фонд, позволяващ ускорено развитие на туризма; Наличие на свободна работна сила. 	<ul style="list-style-type: none"> Висока безработица; Недостатъчно развитата и изградена техническа инфраструктура за развитие на туризма и за привличане на инвеститори – неизградени ВиК мрежи, лоша пътна инфраструктура, липса на широколентов интернет; Липса на външни инвеститори; Недостатъчна реклама на туристическия ресурс в общината; Липса на средства за реконструкция и модернизация на съществуващите туристическите бази и културно-историческото наследство; Недостатъчно качество на обслужване и подготовка на заетите в туризма. Слабо взаимодействие между община, НПО и частния бизнес.

Възможности	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> Възможности за организиране на културни посещения на чуждестранните туристи, почиващи на Черно море; Увеличено търсене на туристически продукт на територията на общината; Създаване на достъп до значими местни паметници на културата, чрез изграждане и организиране на маршрути за гости и туристи; Повишаване на рекламата за местния туристически продукт и за туристическите ресурси в общината; Наличие на възможности за развитие на 	<ul style="list-style-type: none"> Слабо и забавено усвояване на еврофондове; Конкуренция на други курорти и туристически обекти в района и областта, които да привличат част от туристопотока; Недостатъчни инвестиции в туризма; - Нарастващи изисквания по отношение на качеството на предлагания туристически продукт - Наличие на конкурентни туристически продукти в съседните общини - Намаляване потока от български туристи поради ограничените финансови

Възможности	Заплахи
<p>съществуващите и създаване на нови туристически атракции;</p> <ul style="list-style-type: none"> Възможности за привличане на местни и чужди инвестиции в туристическия сектор; Възможности за финансиране от фондовете на Европейския съюз; Възможности за финансиране на общинската инфраструктура от фондовете на Европейския съюз; Възможности за развитие на алтернативни форми на туризма - пешеходен, селски, културен и екотуризм; Възможности за разработване на съпътстващи програми по интереси за гостите на общината; Възможности за разработване на съвместни туристически продукти с другите общини. 	<p>възможности.</p> <ul style="list-style-type: none"> Емигриране на интелектуалния и квалифициран трудов ресурс на общината; Недостатъчно развити публично-частни партньорства.

4. Основни стратегически цели на програмата

Целта на програмата е да се постигне устойчив растеж на туризма в общината, основан на конкурентите предимства на общинския потенциал и ресурси, като източник на заетост и доходи за населението.

Специфични цели:

- Да се утвърди позитивния имидж на туризма в община Котел и да се повиши разпознаваемостта на населените места от общината, като привлекателна целогодишна дестинация с характерна идентичност, запазени културни традиции и съхранена природа;
- Да се повиши конкурентоспособността на дестинация Котел на местния пазар, чрез повишаване на качеството на туристическия продукт и маркетинг на дестинацията;
- Увеличаване на средните приходи от туризъм в община Котел на годишна база от международни пристигания и вътрешен туризъм.

5. Мерки и дейности в изпълнение на програмата

Мярка 1. Подобряване на техническата инфраструктура /обща и специфична / за подобър достъп до населените места и до атрактивни природни и културни обекти в община Котел

Дейности:

- Реконструкция и рехабилитация на участъци от общинската пътна мрежа;
- Подобряване качеството и обхвата на телекомуникациите и изграждане на широколентов интернет: Изграждане на широколентова инфраструктура, подобрене и разширяване и подобряване качеството и обхвата на телекомуникациите;
- Изграждане на нова и реконструкция на съществуващата водоснабдителна и канализационна инфраструктура и изграждане на пречиствателни съоръжения, съгласно стандартите на ЕС в населените места;
- Изграждане на подходящата транспортна инфраструктура до туристическите обекти.

Мярка 2. Развитие на интегриран туристически продукт

Развитието на интегриран туристически продукт изисква развитие на взаимно-допълващи се разнообразни дейности, предлагани на потенциалния турист, включващи услуги по настаняване, изхранване, атракции, екскурзии и др. Комбинирането на широка гама от тези услуги ще повиши нивото и качеството на обслужване на туриста на ниво Община, което ще доведе до постигане и на целите на приоритета. Ето защо, чрез дейностите предвидени за изпълнение по настоящата мярка се цели разнообразяване на предлаганите туристически услуги и продукти, чрез които да се предлагат на посетителите в Община Котел възможности за спорт и отдых или са насочени към хобита и други дейности за свободното време (езда, колоездене, фототуризм) и специализиран туризъм за любители на природата – наблюдение на месната флора и фауна, като същевременно се създаде база за комфорт на престоя под формата на уютни места за настаняване и разнообразни възможности за хранене.

Дейности:

- Разработване на интегриран туристически продукт с лого и мото на дестинацията;
- Разработване на конкретни туристически пакети за туристическия продукт според целевата група и типа отдых- селски туризъм, планински и екотуризм, културно-исторически туризъм в едnodневни програми, уикенд програми, седмични програми;
- Съхраняване на традиционните дейности в селското стопанство и предлагането им като атракция на туристите - производство и дегустация на натурални месни и млечни продукти, добиване на мед, варене на ракия, винопроизводство, отглеждане на зеленчуци и т.н.;
- Продължаване и разширяване на традиционните културни събития, мероприятия и фестивали, провеждани на територията на община Котел.

Мярка 3. Подобряване на маркетинга на местния туристически продукт

Мярката провижда интегрирани дейности с цел популяризиране на община Котел като желана целогодишна дестинация в България, включително

Дейности:

- Изготвяне на общински маркетингови и рекламни стратегии и/или програми за туристически дейности;
- Изработване на туристическа марка на община Котел с цел разпознаваемост на дестинацията от потенциалните туристи и туроператори;
- Участие в бъдещи партньорски проекти за маркетинг и реклама на общината и региона;
- Изработване на рекламни и сувенирни материал. Издаване и разпространение на брошура даваща информация за възможностите за туризъм в община Котел. Тя ще включва информация за настаняване, хранене, туристически атракции и друга полезна за туриста информация и ще представлява каталог на предлаганите местни услуги. Електронно публикуване и промоция на каталога. Включените в каталога собственици на заведения и места за настаняване могат да участват във финансиране на изданието;
- Рекламирање чрез поставяне на билбордове по националната пътна мрежа и чрез интернет сайтове и портали;
- Подобряване на информационното туристическо обслужване в община Котел и развитие и подобряване качеството на услугите на туристическия информационен център;
- Установяване на контакт и запознаване на професионалистите в бранша /туроператори и туристически агенции / с предлагания туристически потенциал на общината и възможностите за практикуване на различните видове туризъм и организиране на промоционални турове за представяне на местните възможности за туризъм и включването им в програмите на туроператори и турагенти;
- Представяне на туристическия продукт на общината на регионални, национални и други туристически борси пряко или чрез съвместно участие с партньорски организации-общински и регионални туристически сдружения, туроператори и др.

Мярка 4. Насърчаване развитието на алтернативни форми на туризъм-селски, приключенски, природния туризъм в община Котел чрез изграждане на туристически атракции и свързаната с тях инфраструктура

Дейности:

- Изграждане на еко-пътеки;
- Развитие на туристическа инфраструктура за еко, природен и ловен туризъм;
- Диверсификация на туристическите услуги чрез създаване на условия за нови планински и екстремни спортове;
- Включване на местни обичаи и традиционни събития като атракция за посещение на общината.

Мярка 5. Възстановяване на културно-историческото наследство и неговото експониране

Предвидените по тази мярка дейности целят възстановяване и подобряване състоянието на недвижимите културно-исторически ценности извън населените места на Община Котел. Изпълнението на отделните дейности по тази мярка представлява цялостна концепция за консервиране на културното наследство на територията на община Котел.

Дейности:

- Картографиране и оценка на потенциалните обекти за културен туризъм от гледна точка на атрактивността им да привличат туристи, и до каква степен са адаптирани за туристически посещения;
- Подбор на обекти, в които да се инвестира, за да се развият като туристически атракции, основан на разработена продуктова концепция, представяща съвременните тематични подходи;
- Оборудване на обектите със съответстващи на концепцията съвременни интерактивни съоръжения, с които да се създават пакет от разнообразни услуги;
- Подобряване фонда за експониране на културно-историческото наследство в община Котел:
- Разширение на етнографския музей в гр. Котел, с подобекти: Експозиция “Килимарство, тъкачество и стопански двор – експозиция овцевъдство“;
- Подобряване фонда на ИСТОРИЧЕСКИЯ МУЗЕЙ – КОТЕЛ и неговите експозиции в различните населени места от общината;
- Подобряване фонда на Природонаучния музей – КОТЕЛ;
- Подобряване фонда на Козичковите Къщи.
- Възстановяване и подобряване състоянието на недвижимите културно-исторически ценности:
- Възстановяване на крепостта Вида-Диавена;
- Стимулиране археологическите проучвания с цел разкриване на нови находки и тяхното експониране;
- Стимулиране археологическите проучвания с цел разкриване на нови находки и тяхното експониране.

Мярка 6. Насърчаване предприемачеството в областта на туризма

Дейности:

- Създаване на стимули и възможности за инвестиране в местните общности чрез националния и общински бюджет, както и чрез привличане на финансови ресурси от международни програми;
- Предоставяне на информация за възможности за финансово подпомагане за разкриване на малки семейни хотели или леглова база в селски къщи, позволяващи развиване на селския туризъм;
- Стимулиране на частната инициатива чрез възраждане на забравени местни традиции и дейности и тяхното доразвиване с оглед привличане на туристическия поток;
- Консултантска и методическа подкрепа на предприемачите в туризма при разработване на проекти в областта на туризма и стартиране на туристически бизнес;

- Опит на добрите практики - запознаване на бизнеса с опита на сродни общини и избягване на вече допуснати грешки;
- Интегриране на туризма с другите стопански дейности чрез използване възможностите на селското стопанство и предприятията от сферата на услугите в процеса на привличане на потенциални туристи.

Мярка 7. Привличане на външни инвеститори и насърчаване инвестициите в туризма

Дейности:

- Изготвяне и разпространение на информационни материали за инвестиционни възможности в областта на туризма в общината- свободни терени и сгради, бази под наем и др.;
- Изготвяне на мерки за преференции и съдействие за инвестиции в района.

Мярка 8. Създаване на общ туристически продукт в партньорство с други общини

Дейности:

- Създаване на общ туристически продукт в партньорство със съседни общини и с общини с аналогичен и допълващ туристически продукт-за пешеходен туризъм, културно-познавателен и др.;
- Промотиране на съвместен туристически продукт съвместно с общини партньори.

Мярка 9. Развитие и обучение на човешките ресурси в сферата на туризма.

Дейности:

- Организиране на обучение за повишаване на професионалната квалификация на безработни и работещи лица в сферата на туризма по хотелиерство и ресторантьорство;
- Организиране на курс за обучение на собствениците на малки фирми в сферата на туризма;
- Организиране на обученията относно възможности за финансиране на туристическия бизнес от програмите на ЕС.

Мярка 10. Подобряване организацията и управлението на дейностите в областта на туризма в общината

Дейности:

- Активизиране дейността на Консултативен съвет по въпросите на туризма в Община Котел;
- Съкращаване административните срокове за своевременна категоризация на туристическите обекти;

- Текущ контрол върху качеството на предлаганите услуги и събирането на туристическата такса;
- Провеждане на периодични срещи с местните предприемачи с цел запознаването им с най-новите изисквания за условията на които трябва да отговарят стопанисваните от тях туристически обекти;
- Активизиране сътрудничеството с частния и неправителствен сектор, в областта на развитие и промоция на туризма в общината;
- Публично представяне при обсъждането на програми и планове свързани с развитието на туризма в общината.

6. Очаквани резултати

- Увеличаване на приходите от туризъм в района;
- Увеличаване на броя на туристите в региона;
- Увеличаване на броя и подобряване състоянието на съществуващите атрактивни туристически атракции;
- Увеличаване на заетите в туризма;
- Подобряване качеството и разнообразяване на предлаганите основни и допълнителни туристически услуги в района;
- Увеличаване на броя на семейните предприемачи в региона, предлагащи различни туристически услуги;
- Подобрена информираност на туристите относно комплексния туристически продукт на Котленски регион;
- Намаляване на безработицата и разкрити трайни нови работни места.
- Повишена квалификация на кадрите в туризма.

7. Източници на финансиране

Средствата необходими за реализация на Програмата за развитие на туризма в Община Котел могат да бъдат от следните източници:

- Общинския бюджет;
- Такси от категоризация на туристически обекти по реда на чл.55, ал.4 от Закона за туризма.
- Туристически такси, събирани по реда на Закона за местните данъци и такси;
- Глоби и други имуществени санкции, наложени по реда на Закона за туризма;
- Средства от външни източници - фондове на ЕС, програми за финансиране на различните министерства и др. донори;
- Дарения.